

A Fővárosi Ítéltábla dr. Erdős György ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Kővári Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Kővári Kálmán ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében - amely perbe az Beavatkozó neve az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Székesfehérvári Törvényszék 2015. november 26. napján kelt 32.P.21.693/2014/19. számú ítélete ellen a alperes részére 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét - a kamatfizetési kötelezettség érintetlenül hagyása mellett - leszállítja 3.500.000 (Hárommillió-ötszázezer) forintra.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az alperesnek 20.000 (Húszezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperesi intézmény 2011. március 3-ai szakrendelésén érfestéses vizsgálatra (angiographia) jegyezték elő a felperest. Az e célra rendszeresített nyomtatvány aláírásával a felperes beleegyezett a vizsgálat elvégzésébe. A beleegyező nyilatkozat tájékoztató része tartalmazta a vizsgálat szövődményeinek a leírását, többek között azt: „ha az agyi erekbe véralvadék kerül az átmeneti bénulást, esetleg maradandó károsodást okozhat”. Az érfestésre 2011. március 7-én került sor, amit azonban 11 óra 30 perckor be kellett fejezni, mivel a felperesnél agyi infarktus okozta súlyos baloldali bénulás alakult ki. Az adekvát gyógykezelés következtében a felperes állapota jelentősen javult, de bal karja enyhe fokú bénulása megmaradt, és a baloldali arcideg területén a szájníylás körüli izmokban is bénulás mutatható ki, amely esztétikai jellegű károsodást jelent. Bal karjának a mozgáskorlátozottsága folytán a felperes nem képes közepes-nehéz fizikai munka végzésére, ezért fel kellett hagynia a kert gondozásával, és háztartási kisegítő igénybevételére szorul. Tömegközlekedési eszközök igénybevételére csak kísérelvel képes, és önellátását is korlátozza bal karja funkciójának a csökkenése.

A Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.003/2014/5. számú közbenső ítéletével - az elsőfokú bíróság 32.P.21.576/2011/44. számú keresetet elutasító ítéletét megváltoztatva - megállapította, hogy az alperest kártérítő felelősség terheli a 2011. március 7. napján elvégzett érfestéses vizsgálattal okozati összefüggésben a felperest ért károkért. A jogerős közbenső ítélet indokolása szerint a felperes nem kapott teljes körű egyéniesített tájékoztatást az érfestéses vizsgálat kockázatáról, annak elmaradása várható következményéről, illetve az esetleges alternatív eljárásokról. Teljes körű tájékoztatás hiányában a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy felelősségteljesen dönthessen a beavatkozás elfogadásáról avagy annak visszautasításáról. A tájékoztatási kötelezettség felróható megszegése megalapozta az alperes kártérítő felelősségét.

A közbenső ítélet meghozatalát követően az elsőfokú bíróság a beavatkozót kérelmére elbocsájtotta a perből.

A felperes módosított keresetében 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és ezen összeg késedelmi kamatának a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy féloldali bénulása és az abból eredő járásnehezítettsége, valamint karja mozgásának a beszűkülése miatt az élete rendkívül elnehezedett. Korábban rendszeresen végzett fizikai munkát, erre a történetek miatt ma már nem képes. A háztartási munkákat sem tudja egyedül elvégezni, és önellátásában is segítségre szorul.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A közbenső ítélet meghozatalát követően nem terjesztett elő érdemi nyilatkozatot a kártérítés összegére vonatkozóan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítést, ezen összeg 2011. március 7. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatával, továbbá 265.049 forint megelőlegezett szakértői költséget az állam javára. Úgy rendelkezett, hogy ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Döntésének jogi indokolása szerint az aggálytalan szakértői vélemény bizonyította, hogy a felperes bal karja enyhe fokban lebéult, ami akadályozza a közepes, illetve a nagy mértékű erő kifejtésben, a háztartási munkák és a ház körüli teendők elvégzésében, emiatt a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során is segítségre szorul. Ugyanakkor a szakértői vélemény nem támasztotta alá, hogy a felperes járóképessége is korlátozottá vált. A felperes egészségkárosodása az érfestéses vizsgálat során elszenvedett agyi katasztrófával okozati összefüggésben következett be. Az elszenvedett egészségkárosodás miatt a felperes mindennapi élete hátrányosan változott meg, állandó jelleggel segítségre szorul, így életminősége is csökkent. Mindezeket a hátrányokat figyelembe véve, azok kompenzálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 355. § (1) bekezdése alapján 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. A törke követeléshez járuló késedelmi kamat mértékét a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes jelentett be fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, és a nem vagyoni kártérítés összegének a leszállítását kérte 3.500.000 forintba. Hangsúlyozta, hogy a

felperesnél nem volt megállapítható a járóképeség korlátozottsága, így nem szenvedett el olyan mértékű mozgásbeszűkülést és életminőség romlást, amely az elsőfokú bíróság által megállapított túlzó összegű nem vagyoni kártérítést indokolná. A felperes bal karjának az enyhe fokú bénulása csupán akadályozza a felperest a közepes és nagy erő kifejtését igénylő tevékenységekben, de azok elvégzését nem gátolja meg. Mindezt figyelembe véve a felperes által elszenvedett nem vagyoni károsodás súlyával 3.500.000 forint kártérítés áll arányban.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokain alapuló helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a beavatkozás elvégzésének az időpontjában 62 éves volt, és korábban rendkívül aktív életmódot folytatott. Az érdestés következtében azonban a bal karja gyakorlatilag lebénult, ennek következtében egyoldalassá vált, ezért a korábbi munkáját nem képes elvégezni. Az alperesnek felróhatóan elnehezedett életkörülményeire figyelemmel, jogi képviselője tárgyalásokat folytatott az alperes jogi képviselőjével, és ennek eredményeként szállította le a keresetet annak reményében, hogy 4.500.000 forint nem vagyoni kártérítés tekintetében egyezségeet fognak kötni. Az alperes azonban nem kötött egyezségeet, és az egyeztetést követő bírósági tárgyaláson sem jelent meg, így a leszállított keresetét bírálta el az elsőfokú bíróság. Hangsúlyozta, hogy bal oldalának a bénultsága miatt teljesen megváltozott az élete, magatehetetlenné vált, nem képes létfenntartó munka végzésére, és mozgássérült unokáját sem tudja segítség nélkül ellátni. Mindezek a hátrányok nem indokolják az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegének a leszállítását.

Az alperes fellebbezése megalapozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, arra alapított érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítéltábla nem minden tekintetben értett egyet, ezért azt - a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján - részben megváltoztatta.

A jogerős közbenső ítélettel eldőlt, hogy a kártérítési kereset jogalapja fennáll, így az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperest megillető kártérítés összegéről döntött. Ebből következően a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata is csupán a kártérítés összegét érintette, azt vizsgálta, hogy a fellebbezési kérelem által megszabott korlátok között indokolt-e a nem vagyoni kártérítés összegének a mérséklése.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a nem vagyoni kártérítés célja a károsultat ért nem vagyoni hátrány csökkentése, vagy kiküszöbölése [rég Ptk. 355. § (4) bekezdés]. A jogintézmény céljából következően a nem vagyoni kártérítés összegét úgy kell meghatározni, hogy az alkalmas legyen a károsultat ért személyiségi jogi sérelem kompenzálására.

Az elsőfokú bíróság arra is helyesen mutatott rá, hogy bal karjának a bénulása és arcának baloldali idegkárosodása folytán a felperest maradandó egészségkárosodás érte. Az elsőfokú bíróság azokat a hátrányokat is teljes körűen számba vette, amelyek az egészségkárosodással okozati összefüggésben érték a felperest. Ezek közé

tartozik, hogy csökkent a felperes munkaképessége, hiszen a közepesen nehéz, illetve ezt meghaladó nehézségű fizikai munkát nem képes végezni, segítségre szorul önellátásában és a háztartás vezetésében, tömegközlekedési eszközön nem biztonságos kísérő nélkül közlekednie, és egyedül nem tudja ellátni unokája felügyeletét. Mindezen hátrányok miatt a felperes életvitele jelentősen elnehezedett, élettere beszűkült, hiszen az általa végezhető tevékenységek köre lecsökkent.

Az elsőfokú bíróság azonban nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a körülménynek, hogy a felperes egészségkárosodása ellenére sem vált mozgáskorlátozottá, hiszen csupán az egyik karja használhatósága csökkent. Bal karja mozgásterjedelmének szűkülése ugyan korlátozza a felperest a mindennapi teendők elvégzésében, de azokat a családja segítségével továbbra is el tudja látni. A mozgásbeszűkülés csupán egyetlen területen jelent akadályt a felperes számára, mivel - egészségkárosodása következtében - nem vállalhat közepesen nehéz vagy ennél nehezebb fizikai munkát. Azt azonban a felperes nem bizonyította, hogy a károsodáshoz vezető orvosi beavatkozást megelőzően rendszeres fizikai munkából származott a jövedelme. A bizonyítottság hiányára és arra figyelemmel, hogy a felperes életkora megközelíti a nyugdíjkorhatárt, munkaképességének a csökkenése nem olyan jelentős hátrány, amely magas összegű nem vagyoni kártérítést indokol.

Mindezt figyelembe véve az elsőfokú bíróság a felperes által elszenvedett nem vagyoni hátrányok súlyosságához képest indokolatlanul magas összegű nem vagyoni kártérítést állapított meg. Ennek az aránytalanságnak a kiküszöbölése végett a Fővárosi Ítéltábla a hasonló ügyekben megítélt nem vagyoni kártérítési összegek alapulvételével, a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyokhoz igazodóan - a fellebbezésnek helyt adva - 1.000.000 forinttal csökkentette a felperest megillető nem vagyoni kártérítés összegét. A kártérítés összegének a mérséklése nem érintette az ahhoz járuló törvényes mértékű késedelmi kamat kezdő időpontját és a mértékét [régi Ptk. 301. § (1) bekezdés].

A kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a nem vagyoni kártérítés összegét - a kamatfizetési kötelezettség érintetlenül hagyása mellett - leszállította 3.500.000 forintra.

A Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a felperes köteles megfizetni az eredményesen fellebbező alperes részére a jogi képviselte ellátásával felmerült fellebbezési eljárási költségét. Ennek összegét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5), (6) bekezdései alapján a tényleges ügyvédi tevékenységre figyelemmel mérlegeléssel állapította meg, amelyhez a 4/A. § (1) bekezdése szerint hozzáadódik az áfa.

A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2016. március 23.

Dr. Sághy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Csordás Csilla s. k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s. k.
bíró